1843. **ARNHEMSCHE COURANT.** N°. 190.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

DINGSDAG 26 SEPTEMBER.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Ministeriële veranderingen.

Zoo het schijnt, hebben de naderende beraadslagingen over de begrootingswetten den schrik onder de ministers gebragt. Ter naauwernood heeft de *Staats-Courant* ons het ontslag van den heer HUYSSEN VAN KATTENDIJKE medegedeeld, of wij vernemen, dat de heer VAN DER HEIM VAN DUYVENDIJKE zijn voorbeeld gevolgd heeft.

Maanden lang had men gezegd en beloofd, dat de minister van buitenlandsche zaken aftreden en zich enkel met de beter voor zijne krachten berekende betrekking van hofmaarschalk vergenoegen zou. Het oogenblik, evenwel, waarop men die aftreding laat plaats hebben, is wonderlijk gekozen. Acht dagen voor dat de Kamer over de door hem voorgestelde begrooting beraadslagen zal, vertrekt hij en laat het aan den heer SCHIMMELPENNINCK over te verdedigen, wat *hij* noodig oordeelde. Het bewijst nog vertrouwen in zich zelven, noch in de door hem voorgestelde begrooting.

Voorloopig zal de heer SCHIMMELPENNINCK onze buitenlandsche aangelegenheden besturen. Zijne houding aan het hoofd van het departement van binnenlandsche zaken geeft geene groote verwachtingen van bijzondere bekwaamheid of van vereenvoudigingen op dien tak van beheer. De mindere moeijelijkheden van dat departement schijnen anders beter voor de krachten van den heer SCHIMMELPENNINCK berekend, wanneer ten minste het bestuur altijd in het oude zog wil blijven varen, gelijk men uit alle omstandigheden schijnt te moeten opmaken. Eene geheele verandering van het personeel der ministers ware noodig, om dat tot stand te brengen, wat de behoefde der natie eischt. Ondanks hunne herhaalde nederlagen, ondanks de algemeene afkeuring, welke zich telkens tegen hunne ontwerpen verheft, kunnen de ministers niet besluiten, gezamenlijk hunne plaatsen te ruimen voor anderen, met meer moed en krachten toegerust, om den zwaren last des staats te torschen.

Nog vreemder dan de vervanging van den heer HUYSSEN VAN KATTENDIJKE is die van den heer VAN DER HEIM. Van den aanvang van zijn ministerie af, liep algemeen het gerucht, dat hij, een man van beginselen zijnde, vast besloten had om, bij verwerping zijner ontwerpen, zijn ontslag te nemen. Dit zoude hem tot eere gestrekt hebben en te levendiger de herdenkigheid hebben doen uitkomen, met welke soms andere ministers in dit land, ondanks hunne herhaalde nederlagen, zich aan hunne portefeuille zijn blijven vasthouden.

Doch afkeuring moet het verwekken, dat hij, juist op dat oogenblik, dat de strijd gestreden zou worden, juist op het oogenblik, dat hij de bewijzen zou hebben moeten leveren, dat hij niet ligtvaardig tot zijne voorstellen overgegaan was, het vaandel ontvlugt. Hiervoor kan geene verschooning zijn. Men spreekt van moeijelijkheden in den ministerraad, dat men hem zou hebben willen dwingen, om de ontwerpen der belasting op enkele inkomsten in te trekken. Wat daarvan zij, zal spoedig blijken. Dit kon voor hem geene reden tot ontslag zijn. Die tusschenkomst was nu ontijdig. Zij had vóór de aanbieding moeten plaats hebben. Durfde de heer VAN DER HEIM den grooten, den openbaren, strijd niet strijden, hij had nimmer zijne betrekking moeten aanvaarden. Nu zoude het den man van overtuiging betaamd hebben, openlijk ter verdediging zijner meening op te komen. In plaats daarvan, is hij op het oogenblik des gevaars gaan loopen.

Zijn departement is *ad interim* opgedragen aan den heer VAN HALL. De keus is voorbeeldeloos gelukkig. Onze wijsgeerige minister van justitie, die alles beter voor eene schriftelijke dan mondelinge verdediging geschikt acht, wiens meest geroemde daad in anderhalf jaar bestaan heeft in het naschrijven van een oud besluit, die, wanneer hij ziet, dat zijn ontwerp vallen zal, de schouders ophalende, zegt, dat het hem volmaakt onverschillig is, daar hij het alleen ten genoegen der Kamer voorstelde, die voortreffelijke staatsman zal nu voorloopig aan hoofd onzer financiën staan. De minister, die bij de verdediging van ontwerpen, in welke hij door de betrekking, waarin hij zijn gansche leven doorbragt, geheel te huis behoorde te zijn, zich in zijne eigene woorden verwart en soms letterlijken onzin voor den dag brengt, die groote man zal de moeijelijke beraadslagingen der begrootingen leiden.

Hoe wonderlijk de keuze ook moge wezen, zij deed ons werkelijk genoegen. De begrootingswetten zijn in onze oogen onaannemelijk. Door iemand anders verdedigd, vreesden wij, bij de wankelbaarheid onzer vertegenwoordigers, hare aanneming. Door den heer VAN HALL verdedigd heeft de afstemming bij de Kamer eene groote kans te meer. De minister van justitie is bij haar genoegzaam bekend, om te mogen verwachten, dat zij aan zijne bekwaamheden eene harer waardige belooning schenken zal. Gelijk een ander door zijne zegepralen, zal de heer VAN HALL ten laatste door zijne nederlagen zich nog eenen onsterfelijken naam bij de nakomelingschap maken.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Van de Montenegrijnsche grenzen, 7 *sept.* *Ali*-pacha zet met kracht de toerustingen tot zijnen wraaktogt tegen Montenegro voort. Reeds staan eenige duizenden soldaten slagvaardig, onder het bevel van *Hussein*, bey van Trebigne, in de nabijheid van Klobuk verzameld, terwijl aan de andere zijde der grenzen van Montenegro evenzeer wapengedruisch gehoord wordt, en de bezettingen der Turksche grensplaatsen Spusch, Podgoritza en Schabliah reeds aanzienlijke versterkingen aan manschap en munitie ontvangen hebben. Van het leger in Rumelie wordt in Scutarie eene sterke afdeeling verwacht, om mede tegen Montenegro gebezigd te worden. Opmerkelijk is bij deze omstandigheden de zorgeloosheid der Montenegrijnen, die tot dusver tegen den dreigenden storm bijna niets gedaan hebben. Verwachten zij van elders ondersteuning? — Een herhaalde opstand der bevolking van Prisrend tegen hunnen erfelijken pacha is onderdrukt. — Turksch Croatie is nog altijd niet tot rust gebragt. (*A. A. Z.*)

GRIEKENLAND.

Athene, 3 *sept*. Onze toestand wordt met iederen dag erger, en bij de openbare rampen voegen zich nog die van het privaat-leven. Door de faillissementen van verschillende aanzienlijke huizen is het crediet zeer geschokt. Overal in het land heerscht misnoegdheid en gedeeltelijk gebrek en nood. Het vertrouwen in de gesteldheid van zaken zinkt met iederen dag meer; een aantal familiën is reeds naar Turkije verhuisd, anderen maken toebereidselen om deze te volgen. Dit alles levert aan de oppositie rijkelijk stof tot aanvallen tegen de regering op. De partijen zijn bovendien zeer ijverig bezig, van de gesteldheid van zaken ten hunnen voordeele partij te trekken; dit is voornamelijk het geval met de Russische en Fransche partij, en vooral vertoonen zich de pogingen der eersten weder duidelijker, sedert zich in de openbare meening een tegenwigt tegen dezelve gevormd heeft. Hierbij komen nog de, naar men zegt, daarmede zamenhangende intrigues van buiten, welke oogenschijnlijk tegen den troon van koning *Otto* gerigt zijn. De verlegenheid der regering, welke tot nog toe met prijzenswaardige gematigdheid en standvastigheid te werk is gegaan, wordt door dit alles zeer vermeerderd, en men kan het den mannen, die aan het roer des staat-schips staan, niet ten kwade duiden, als zij hunne ondankbare stelling wenschen te verlaten, en de hatelijke insinuatiën, en aanvechtingen moede zijn. Het zou een groot ongeluk zijn, wanneer, zoo als het gerucht zegt, het tegenwoordige bestuur in deze kritieke oogenblikken zich willen oplossen; niet, dat men geen lieden zou kunnen vinden, welke gaarne eene portefeuille aannemen, maar dewijl daardoor de hartstogten op nieuw in beweging worden gebragt en de deur voor nieuwe onlusten wordt opengezet. De regering heeft reeds tot betaling der achterstallige interessen en ter amortisatie van het kapitaal verschillende geldzendingen naar Parijs bewerkstelligd. Wanneer de mogendheden echter geene toegevendheid uitoefenen, maar op de nakoming van alle verpligtingen binnen de bepaalde termijnen aandringen, zoo zouden nieuwe reducties in de staats-huishouding noodig worden, daar er blijkt, dat de inkomsten niet alleen beneden de ramingen blijven, maar ook bovendien nog een nieuw tekort te wachten staat. Hoe dit alles zal afloopen, is moeijelijk te voorzien. De groote troepen-toerustingen in Turkije hebben hier tot allerlei zorgwekkende geruchten aanleiding gegeven. Men schijnt, namelijk, opzettelijk de tijding uit te strooijen, dat de Porte eenen inval in Griekenland wil doen. Ofschoon de verstandige weet, wat er van zulke uitstrooisels aan zij, zoo missen dezelve toch hunnen indruk op het volk niet; te minder daar de gemeene Griek, even als hij steeds van eene verovering van Konstantinopel droomt, zich niet uit het hoofd laat praten, dat de Turken op eene herovering van Griekenland loeren. Het ergste daarbij is, dat de partij-geest ook deze nationale bezorgdheid tot nadeel der regering weet te bezigen.

ITALIE.

Rome, 6 *sept*. Een pausselijk dekreet van 4 september, hetwelk men in de Latijnsche taal, sedert gisteren, aan alle hoeken der straten vindt aangeplakt, spreekt de ex-communicatie tegen den nieuw benoemden bisschop van Haarlem, *van Buul*, uit, welke, nadat hij door den eveneens geëxcommuniëerden bisschop van Utrecht, *van Santen*, de wijding ontvangen had, zich voor den schijn aan den paus om bevestiging gewend had. Het dekreet behelst tevens be-

vige berisping tegen de Utrechtsche geestelijkheid, en bedreigt den bisschop *van Buul* met de hardste kerkelijke straffen, wanneer hij zich veroorlooft eenige kerkelijke functiën uit te oefenen.

PRUISSEN.

Berlijn, 18 *sept.* De berigten door de dagbladen omtrent de zamenzwering in het koningrijk Polen gegeven, bevestigen zich volgens particuliere brieven ongelukkigerwijze volkomen; eene reactie op de Pruissische behandeling der Poolsche aangelegenheden, welke door deze gebeurtenissen zou kunnen worden uitgelokt, wordt van zekere zijde wel is waar gewenscht, maar staat, God dank! niet te wachten. Dit staat vast, en dit getuigt tevens voor het voorzigtige en milde gedrag van den president *v. Beurmann*. Niettemin breidt zich het onderzoek naar verscheidene steden van het groothertogdom en zelfs naar Thorn uit. Het volgende is zeker: de revolutionaire pogingen in verschillende landen, te Parijs geleid, hebben in den laatsten tijd, met name in Italië en Zwitserland, eene soort van compacte gedaante verkregen, die zich zeer ligt naar Polen zou kunnen overplanten. (*Schles. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 20 *sept.* Heden is de stoomboot *Dee* met de West-Indische brievenmalen aangekomen. Aan boord van deze stoomboot bevond zich met zijn gevolg de ex-president van St. Domingo, de heer *Boyer*, welke zich in een ziekelijken toestand bevindt en die vermoedelijk, tot herstel van zijne gezondheid, zich naar Frankrijk zal begeven. De berigten uit Haïti loopen tot den 25sten augustus; de neger-opstand was toen nog niet gedempt, men scheen echter geene ernstige gevolgen meer van dien opstand te duchten.

Londen, 21 *sept.* Heden morgen ten 10½ ure is het koninklijk jagt *Victoria and Albert* voor Woolwich ten anker gekomen, nadat reeds een salvo van het geschut deszelfs aannadering had verkondigd. Eene eerewacht uit het matrozenkorps stond bij de landingsplaats in opwachting; de graaf *van Haddington*, eerste lord der admiraliteit, benevens de overige lords van dat collegie, de graaf *van Bloomfield*, kommandant van het garnizoen, de kapitein *Francis Collier*, opper-intendant der haven en een talrijk korps officieren der land- en zeemagt, hebben H. M. en Z. K. H., bij derzelver aan wal stappen, ontvangen.

Zonder voorbarig te zijn, geloof ik te kunnen verzekeren, dat de heer *H. L. Bulwer* niet, in hoedanigheid van eersten secretaris bij de Britsche ambassade te Parijs naar die hoofdstad zal terugkeeren, maar dat het gouvernement hem verkozen heeft, om den heer *Arthur Aston* op te volgen als gevolmagtigd minister te Madrid. De heer *H. L. Bulwer* bevindt zich in Mivart's Hôtel, en schijnen nog vooreerst niet naar Spanje te zullen vertrekken.

FRANKRIJK.

Parijs, 22 *sept.* Heden heeft de regering wederom geene berigten nopens Spanje bekend gemaakt, en als gewoonlijk beginnen de geruchten te beweren, dat zij hoogst onrustende tijdingen ontvangen heeft, welke zij niet raadzaam oordeelt mede te deelen; naar men zeide, betroffen deze tijdingen Barcelona.

De gewone tijdingen uit die stad loopen tot de helft dezer maand. Den 13den hield de nieuwe kapitein-generaal *Araoz* zich nog in de citadel opgesloten; de magt, welke hij bij zich had, bedroeg ongeveer 5000 man, maar hij had met dezelve nog niets ondernomen. *Prim* stond nog steeds in het dorp Gracia met twee bataillons schutters.

Van hunnen kant moeten de opstandelingen hun gezag binnen Barcelona thans op eenen volkomen veiligen voet gevestigd achten, want *Ametler* heeft gewaagd, met bijna de geheele krijgsmagt van den opstand de stad te verlaten. In den nacht van den 12den op den 13den is hij uitgerukt, slechts eene enkele kompagnie in het fort der Altazanas en een post op het plein San Jaime achterlatende. *Ametler's* colonne is onder het geschut der citadel voorbij getrokken, zonder aangetast te worden. Deze zonderlinge omstandigheden hebben zelfs, hier te Parijs, aanleiding gegeven tot het gerucht, dat *Ametler* niet anders bedoeld had dan den opstand te Barcelona van magt te ontblooten, ten einde aan *Prim* gelegenheid te geven, die stad des te gemakkelijker te bezetten. Ondertusschen wordt hiertegen aangevoerd, dat de Madridsche regering zelve *Ametler* tot ... verklaard en dat de officiële *Gaceta* gemeld heeft, hoe de minister van oorlog aan den kapitein-generaal van Katalonië bevel gezonden had, om, bij-aldien gemelde brigadier hem in handen viel, zonder verwijl deszelfs vonnis te doen opmaken en hem ter dood te doen brengen.

Ametlers eerste verrigtingen (waarvan men reeds kennis heeft) schijnen ook eenzins aan te duiden, dat hij voornemens is de partij, bij welke hij zich gevoegd heeft, te verraden. Te San Andres de Palomar (een dorp noord-oostwaarts van Barcelona) aangekomen, heeft hij er 50 officieren van het leger overvallen en gevangen gemaakt. In dit dorp heeft eenige krijgsmagt, die van Girona en van andere punten der provincie kwam, zich bij den brigadier gevoegd. Men gelooft dat hij voornemens is, naar Mataro en verder naar den kant van Girona te trekken, om dat oord, waar hij vrij veel invloed bezit, de partij van den opstand te doen kiezen. Andere geruchten, welke den 15den te Barcelona liepen, zouden schijnen aan te duiden, dat *Ametler* eene tegenovergestelde rigting genomen heeft, want zij willen, dat, op de verschijning van *Ametlers* troepen, Lerida en zelfs Saragossa zich verklaard hebben.

— Van het communistische complot wordt hier te Parijs bijna niet meer gesproken, maar men schijnt ongerust te zijn over voorvallen te Ham, waar prins *Louis Napoleon* veel invloed over te troepen schijnt te verkrijgen. Ondanks alle bevelen tot het tegendeel, bewijzen zij hem militaire eer; kreten van *leve de keizer!* zijn onder hen gehoord, en reeds driemalen heeft men het garnizoen van het fort moeten veranderen.

— *Telegrafische depêches. Perpignan* 17 *sept.* Nadat *Prim* zijne demissie aan *Araoz* had aangeboden, indien hij hem geene troepen wilde zenden, heeft eindelijk *Araoz* er toe besloten, hem 2000 man af te vaardigen. *Prim* is dienvolgens den 15den tegen Ametller opgetrokken, die zich te Badalona bevond.

Perpignan, 19 *sept. Prim*, met twee bataljons van het regiment van Soria versterkt, had den 16den te Gracia eene strijdkracht van 4000 man vereenigd. Hij wachtte den 17den nog meerdere troepen, en zou den 18den Ametller aantasten.

Perpignan, 22 *sept.* De diligences van 17, 18, 19, en 20 zijn nog niet aangekomen. De overstrooming heeft vreesselijke verwoestingen aangerigt; nabij Girona is eene brug door het geweld van den stroom voortgesleurd, en zijn daarbij vele menschen verdronken.

Bayonne, 21 *sept.* Puycerda heeft geweigerd zich voor de centrale junta te verklaren. Te Saragossa is den 17den des avonds, ter gunste der centrale junta, eene volksbeweging uitgebroken, waarin de municipaliteit en de nationale militie hebben deel genomen, en er heeft zich eene junta ingesteld, die den 19den zonder tegenstand het gezag voerde.

— Sedert eenige dagen is de diplomatie te Parijs in groote spanning, wegens menigvuldige zamenkomsten van den heer *Guizot* met den zaakgelastigde van Rusland. Men spreekt van het ontdekken eener zamenzwering te Warschau, die door eenige in Frankrijk uitgewekene Polen zoude zijn gesmeed geworden. Zelfs voegt men er bij, dat een, door de Russische politie onderschepte brief tot de ontdekking van dat komplot zou hebben geleid.

Binnenlandsche berigten

's Gravenhage, 24 *sept.* De minister van binnenlandsche zaken, *ad interim* belast met de functiën van minister van binnenlandsche zaken, heeft ter kennis der belanghebbende gebragt, dat hij in laatstgemelde betrekking audientie zal verleenen des woensdags morgens ten 12 ure, aan het locaal van het departement van buitenlandsche zaken.

Hummelo, 22 *sept.* Deze dag was voor onze gemeente een feestdag, zoo als dezelve nooit gekend had. De hoog welgeb. heer baron *van Heeckeren van Enghuizen*, die sedert twintig jaren aan de verfraaijing dezer plaats geene onkosten heeft gespaard, aan dezelve eene nieuwe schepping heeft gegeven, in wier midden het heerlijk lustslot, het voorvaderlijk erf van het geslacht der *Heeckeren's van Enghuizen* prijkt, werd heden in onze gemeente ingehaald. Het geheele dorp, van deszelfs aanvang af tot aan het kasteel Enghuizen toe, was feestelijk getooid. Alle woningen waren met vlaggen versierd, en drie smaakvol versierde eerebogen wezen den weg aan, dien de optogt nemen zou. Reeds vroeg in den morgen zag men vreemdelingen van alle zijden onze gemeente binnenstroomen. Indrukwekkend was het gezigt, toen de hoog welgeb. heer en vrouwe *van Enghuizen*, met hunne twee kinderen, in een open rijtuig met vier paarden bespannen, den ingang dezer gemeente naderden, die aldaar ... weldoeners der gemeente door eene smaakvol ge... eerewacht, gevolgd door alle boeren te paard, w... opgewacht. Wederkeerig was de indruk, die ... eerste ontmoeting maakte. Door ontelbare jubelkre... werd het dankbaar gevoel dezer schare geuit, die ... herhaalden bij iedere minzame toespraak van Eng... zen's hoog welgeb. heer en vrouwe. Deze schare ... zich met uitnemende orde in optogt, vooropgega... door een korps goede hoorn-muzijkanten. Bij de eer... eereboog, door de burgers der gemeente opgerigt, we... den HH. Welgeb. op eene gepaste wijze toegespro... door den edel achtb. heer burgemeester. Bij de twee... boog waren geschaard al de arbeiders, die zoo ve... jaren hun levensonderhoud onder Enghuizen gevond... hadden, met versierde schoppen op hunne schouder... Aan het hoofd derzelve stonden de rentmeester ... werkbaas om HH. Welgeb. welkom te heeten. V... de derde eereboog, aan den opgang des kasteels g... plaatst, stonden de verschillende ambachtslieden, d... het kasteel hadden gebouwd, geschaard.

Onbeschrijfelijk was de geestdrift, de opgewonde... heid, die bij den ganschen, plegtigen optogt opgeme... werd en die zich mededeelde aan alle vreemdelinge... die opgetogen door het geheel van dezen optogt, d... het schoonste oord onzes lands, hunne jubelkreet... aan die der ingezetenen paarden. Bij den inga... van het kasteel werden HH. Welgeb. opgewacht d... acht in het wit gekleede meisjes uit de gemeente, d... HH. Welgeb. binnentredende met bloemen bestrooide... In de prachtige vestibule stond de predikant der ge... meente aan het hoofd eener commissie die HH. Welge... met eenige schoone dichtregelen gevoelvol het welko... toesprak, waarna een zangeren-koor van deze ... meisjes en even zoo vele jongelieden een toepasseli... lied aanhief, onder geleide der muzijk. Aan den avon... van den dag werden de hoog welgeb. heer en vrouw... met hun aanzienlijk gezelschap, dat ter inwijding va... het kasteel genoodigd was, uitgenoodigd bij een goe... gelukt vuurwerk, terwijl in het dorp verscheiden... huizen geïllumineerd waren. Onvergetelijk zal de... feestdag voor de gemeente van Hummelo blijven. Eer... hebben alle ingezetenen, die medewerkten om dit fees... zoo ordelijk te doen afloopen.

Begunstigd door goed weder, eindigde dit fees... zonder de minste stoornis, — een feest, dat ge... nieuwe, onverbreekbare banden van verkleefdheid ... schen het edele geslacht van Enghuizen en de gemeen... van Hummelo geknoopt heeft.

Arnhem, 25 *sept.* Het, dezer dagen nieuw opge... rigte, *Rotterdamsche Staats-, Handels-, Nieuws- en Advertentie-Blad* deelt het volgende mede nopens d... aftreding en vervanging van den minister van finan... ciën, den heer *van der Heim*: »Indien men aa... de geruchten geloof mag hechten, zou Z. M. de ko... ning den minister van financiën *van der Heim*, op... zijn verzoek, hebben ontslagen. Men wil niet zonder... grond, dat de aftreding des heeren *van der Heim* in... verband staat met de onverwachte terugkomst des... heeren *Rochussen* in de residentie, en men deze... weêr de, ter verademing voor een poos afgestane, por... tefeuille zal zien opvatten, waaruit zich dan ook ge... reedelijk verklaren laat, waarom de nieuwe minis... geenen nieuwen weg insloeg, maar eenvoudig wat h... vond vervolgde, daar hij slechts temporair zich m... de zaken bemoeijen kon."

Tweejarige staats-begrooting, ov... de jaren 1844—1845. *Algeme... verslag* N°. 2

(*Vervolg van n°.* 182.)

De geheele omwerking der begrooting, in verband ... die toezegging, alzoo noodig geworden zijnde, ... de regering, bij de toezending van hare memorie ... beantwoording op het voorloopig verslag nopens ... eerst ingediende begrootings-wetten, tevens eene ... wijzigde voordragt met daarbij behoorenden staat ... berekeningen aan de Kamer overgelegd, waarop ... alleen zijn gebragt de veranderingen, die het ge... zijn van het tractaat met België, maar ook die, ... ke ten gevolge van de aanneming der wet betreff... lijk de uitgifte van schatkist-biljetten ter voorzien... in het te-kort over 1841 en 1842, en de laatst... met de maatschappij van weldadigheid geslotene ov... eenkomst, noodzakelijk waren geworden. De re... ring heeft voorts, bij eenen nevens de memorie ... beantwoording gevoegden staat van vergelijking ... verschil aangewezen tusschen de in december ... bragte raming en de gewijzigde begrootingen, ... staat doet zien, dat het totale bedrag der ver...

ring op het primitief geraamde cijfer voor het jaar 1844 bedraagt f 1,531,568.63 en voor het jaar 1845 f 1,825,596.23, hetgeen dus voor de beide diensten te zamen eene besparing oplevert van ruim f 350,000 meer, dan aanvankelijk door de Regering was toegezegt. Vermits echter op deze gewijzigde begrootingen eenige posten voorkomen, welke op de primitieve niet uitgetrokken waren, zoo als onder anderen de Maatschappij van Weldadigheid en de renten der uitgegevene nieuwe schatkistbiljetten, terwijl de aftrek wegens het aandeel van Belgie daarbij op f 4,000,000, in stede van op f 5,000,000, is moeten gesteld worden, zoo is daaraan toe te schrijven, dat van het totale eindcijfer der begrooting, vergeleken met dat het eerst ingediende, slechts een verschil in minder oplevert voor 1844 van f 237.903.63 en voor 1845 van f 514,826.23 of wel, vergeleken met het eindcijfer der begrooting van de loopende dienst, een verschil van f 1,103,358.36 voor 1844, en van f 1,474,217.56 voor 1845.

"Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van de aldus gewijzigde begrootings-wetten, hebben de leden verklaard de antwoorden der regering over het algemeen voor notificatie aan te nemen, en zich alzoo te willen bepalen tot de mededeeling hunner nadere bedenkingen omtrent enkele meer belangrijke punten, zonder dat men wel uit hun stilzwijgen omtrent al de overige punten worden afgeleid, dat zij zich met de wijze van beschouwen der Regering te dien opzigte of met de door haar gegeven inlichtingen, hadden kunnen vereenigen en tevreden stellen. Zij wilden zich derhalve voorbehouden hebben, om, dit geraden oordeelende, hunne meening ten aanzien van sommige dier punten bij de openbare beraadslaging nader te ontwikkelen.

De groote meerderheid der leden heeft voorts betuigd, met genoegen ontwaar te zijn geworden, dat de Regering, getrouw aan hare toezegging, aanzienlijke verminderingen op het eindcijfer der begrooting heeft voorgedragen, waarin men het bewijs had meenen te zien, dat thans meer dan vroeger bij de regering de genegdheid zich heeft geopenbaard, om 's lands uitgaven in te krimpen. Vele leden intusschen waren van gevoelen, dat niet genoeg is bezuinigd en dat er nog op de meeste hoofdstukken een aantal posten van uitgaaf gevonden worden, welke, zonder benadeeling van de dienst, zeer wel voor vermindering vatbaar schenen te zijn.

"In het algemeen is ten aanzien van de voorgedragen besparingen door zeer vele leden opgemerkt, dat men niet altoos bezuinigd heeft op die uitgaven, waarop dit het best had kunnen geschieden. Het had toch de aandacht getrokken, dat de verminderingen op sommige hoofdstukken bijna uitsluitend het *materieel* betreffen en niet verkregen zullen kunnen worden, dan met ter-zijde-stelling van hoogst nuttige en wenschelijke werken. Zoo had men onder de som van f 168,000, welke op het Vde hoofdstuk minder was uitgetrokken, ruim f 130,000 voor waterstaats- en andere publieke werken minder uitgetrokken gevonden, op onderwerpen derhalve, die met de materiele belangen van het rijk in een te naauw verband staan, om niet met de meeste zorg en bij voorkeur te worden behartigd. Daarentegen is, met uitzondering van het departement van oorlog, op het *personeel* zeer weinig bezuinigd, en schijnt de regering niet te hebben kunnen besluiten, om eenige verandering te brengen in het zoo zeer omslagtig en kostbaar administratief bestuur, hetwelk toch door de meeste leden allezins voor vereenvoudiging vatbaar is geoordeeld. Het was dan ook niet onopgemerkt gebleven, dat op de meeste hoofdstukken juist de kosten van het departement of der administratie bijkans geheel van den maatregel van inkrimping zijn uitgezonderd, hetgeen te meer bevreemding had verwekt, omdat men zich overtuigd hield, dat het personeel der bureaux in verhouding tot onze verkleinde huishouding, en van den minderen omvang der werkzaamheden, veel te uitgebreid en te kostbaar is. (*Vervolg hierna.*)

Ingezonden stukken.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

De tijd is zwanger van groote gebeurtenissen en daaronder vermoedelijk eenige van dien aard, dat zelfbehoud vertoogen zal noodig maken, die alleen uit *dat* beginsel kunnen worden gewettigd. Onze provinciale dagbladen hebben doorgaans — want er zijn uitzonderingen, en onder die behoort uwe courant, die zoo veel heeft bijgedragen, om slapenden te wekken en blinden ziende te doen worden — de eer niet om in Holland, het brandpunt en waar zoo veel beslist wordt, te worden gelezen. Toegezonden artikels worden daar alleen dan opgenomen, wanneer zij in den smaak vallen, doch ter zijde gelegd, wanneer zij zekere belangen voorstaan of strijdig zijn met inzigten, die men daar heeft. Wij zullen dus nu en inkomstig toevlugt nemen tot uw blad, hopende ook daar niet te zullen worden afgewezen. In beginselen zullen wij mogelijk niet altijd gelijk denken met u. Maar de rubriek *ingezonden artikelen* zal u in uw geheel doen blijven. Ons geschrijf zal hoofdzakelijk ten doel hebben, het wettig bestaande te behouden en *revolutie* tegen te gaan, van welken kant zij ook mogt beproefd worden. Ontvang dan als een eerste artikel het volgende:

Regterlijke reörganisatie.

(Weekblad van het Regt.)

In no. 404 had het *Weekblad van het Regt* toegezegd, op het vraagpunt der provinciale hoven terug te zullen komen, wanneer het toen bij den raad van state aanhangig wets-ontwerp openbaar zou zijn bekend geworden. Hoezeer dit reeds op den 7den augustus plaats had, wordt de gedane toezegging eerst vervuld den 7den september, in no. 423, en op eene wijze, dat wij ons gedrongen vinden, daartegen eenige bedenkingen te berde te brengen.

De schrijver van het bedoelde stuk, de oude kampvechter tegen de »Hofjes", begint met te kennen te geven, dat hij geprofeteerd heeft, hetgeen nu gebeurt, en schijnt onvergenoegd, dat men die voorzeggingen niet heeft geteld. Ook wij hadden het vroeger geschrijf over de hofjes voor geheel iets anders dan voor profetiën, als van eenen anderen ELIA onder de *joden*, aangezien, en kunnen er nog bezwaarlijk toekomen, om het zoo hoog te plaatsen. Wij houden het er voor, dat een ongelukkige zamenloop van omstandigheden doet voorbijzien, hetgeen waar, regt en goed is, en dat dit toevallig coincideert met de wenschen van het *Weekblad*. En wat de overwinning aangaat, welke bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal schijnt behaald te zijn, wij, wanneer het ook *ons* eens geoorloofd is te profeteren, vreezen daarvan erge gevolgen. Het daargestelde antecedent komt ons hoogst bedenkelijk voor. Dan, ter zake.

In de eerste plaats wordt in het bedoelde artikel gewaarschuwd tegen het *provincialismus*, »waarover »men zich beklagen zal." Voor zooverre hier overdrijving wordt bedoeld, kunnen wij er ons mede vereenigen. Maar verlangt men het stelsel van *centralisatie* daarvoor in de plaats te stellen, dan verzetten wij ons daartegen met de grondwet in de hand, zoolang die nog eenig gezag behouden heeft. Misschien verlangt men wel, dat te *'s Gravenhage* worde beslist, wat in *Groningen* en *Friesland* voor goed of kwaad, voor noodig of nuttig gehouden moet worden! Maar wil men dan die *Fransche* handelwijze herstellen? Vergeet men, dat ten jare 1813, toen het vaderland uit deszelfs vernietiging herrees, dat overdreven centraliseren beschouwd werd als eene eigenaardigheid van een *despotiek* bestuur, zoo als dat van den Franschen keizer was; dat men hierin eene hoofdgrief vond, waarvan de opheffing algemeen en luide werd verlangd; en dat de grondwetten van 1814 en 1815 aan dat verlangen hebben voldaan, pogende de nadeelen van de beide uitersten zooveel mogelijk af te wenden? Ziet men niet in, dat alzoo het provincialisme, tot zekere bepaalde hoogte, door de grondwet-zelve is gewettigd? Maar ook, het is een noodzakelijk uitvloeisel van het eigendommelijke van ons staatsligchaam, reeds uit de *Unie* afkomstig; en wanneer het als een *gebrek* te beschouwen is, dan zal men moeten toegeven, dat het een *aangeboren* en *organisch* gebrek is, waarvan de opheffing niet kan worden beproefd, zonder het leven van den lijder in dadelijk en niet twijfelachtig gevaar te brengen. En in de daad, ontneemt men aan de provinciën hare oud-vaderlandsche afgescheidenheid en zelfstandigheid, dan hebben zij geen *vaderland* meer. Voor belangstelling zal dan onverschilligheid in de plaats treden, en medewerking tot herstel van de vervallene zaken zal niet verkregen worden, dan door vrees en dwang. Zooveel opregte vreugde over de terugkomst van Oranje en de herstelling van het vaderland is dan ijdel en bedriegelijk geweest! En hoevele historische herinneringen veranderen dan niet in verwijten van vernedering.

De schrijver van het artikel, waarover wij handelen, komt aldra op het punt der hoven, en verdedigt de grondwettigheid van het ministerieel voorstel, op dezelfde wijze, als Z. Exc. dat doet, doch, naar het ons voorkomt, duidelijker, zoodat het meer in het oog loopt, *van welken aard* de uitlegging is, die men te deze aan de grondwet geeft. Van *regel* en *uitzondering*, wordt er gezegd, kan geheel geene vraag zijn: de grondwet heeft *wijsselijk* niets beslist; er is niets meer gedaan, dan dat een algemeen beginsel aangewezen, dit namelijk: *er zullen geregtshoven zijn*, en artikel 183 bevestigt dit, want hier zegt de wetgever ongeveer dit; »men moet mij wel begrijpen, »in artikel 180 heb ik niets willen bepalen." Ongelukkige redactie, wanneer de woorden zóó moeten worden opgevat! Maar gesteld, dat de woorden de bedoeling niet duidelijk maken, kan zij dan niet opgehelderd en aangewezen worden uit de geschiedenis en den geest van dien tijd, die *verzoening* en *herstelling* ademde boven alles?

Wij zullen de gronden tegen het gevoelen, dat wij bestrijden, niet weder opgeven. Wij zeggen, met onze partij, dat er niet veel nieuws meer over te zeggen valt; maar wij verwijzen naar eene brochure, welke over dit onderwerp in de maand augustus ll. te Groningen is uitgekomen bij J. B. WOLTERS, *over de vermindering van geregtshoven in Nederland*, en door welke de zin en bedoeling der grondwet ten aanzien der provinciale hoven, naar ons inzien, *historisch* zoo duidelijk is gemaakt, dat er bij onbevooroordeelden wel geen twijfel kan overblijven.

Maar ook, wat was ten dage van de daarstelling der grondwet mede eene algemeene nationale vordering? Deze, dat men verlost zoude worden van de wetgeving, welke door vreemd geweld was opgedrongen, en dat dezelve zoude worden vervangen door wetten en instellingen overeenkomstig onze zeden en eigenheden; en is er nu wel iets, dat daarbij hier en daar meer bedoeld en gewenscht werd, dan de eigen regtspraak in de provinciën? En is het verder niet eene waarheid, dat ook deze wensch door de grondwet ingewilligd is, behoudens de vrijheid bij den gewonen wetgever, om dezelve op dit punt aan te vullen zoodanig, dat de regtspraak wel werd *provinciaal*, maar tevens zoo, dat dezelve ook één geheel met de noodige eenheid en gelijkheid daarstelde. Dit gezigtspunt nu aldus aangewezen zijnde, is dan niet alle onduidelijkheid van de bepalingen der grondwet, het regtswezen betreffende, verdwenen? De waarheid van het voorgestelde te willen ontkennen, zoude onkunde verraden van de geschiedenis van den tijd, welke door velen van het tegenwoordig geslacht is beleefd, zoodat er nog zijn, die men vragen kan, wanneer men niet genoeg heeft aan hetgeen gedrukt staat. Ware de regterlijke organisatie een aantal jaren eerder ter beslissing en uitvoering gebragt, en ware eene ongelukkige Fransche vertaling niet voorhanden, er zoude noch twijfel noch bezwaar gerezen zijn. Het is ook hier weder te betreuren, dat men de geschiedenis zoo weinig raadpleegt, om van haar dat *practisch* nut te trekken, dat zij zoo overvloedig aanbiedt.

»De deugdelijkheid der instelling (de provinciale »hoven) waagt eigenlijk niemand in het openbaar te »verdedigen," zegt ook de schrijver van het bedoelde artikel in het *Weekblad*. Onbegrijpelijk is het, dat men zóó verre durft gaan. Een oogenblik te voren spreekt hij van *menigvuldig geschrijf*, dat hij later misschien zal beoordeelen en wederleggen; en op eene andere plaats, in hetzelfde artikel, beweert hij, dat over het onderwerp niet veel nieuws meer te zeggen is. Hoe kan dit met den uitval, waarbij wij stilstaan, gerijmd worden? Niemand zoude wagen de instelling der der provinciale hoven te verdedigen! Men denke aan zoo vele voortreffelijke redevoeringen, over het onderwerp bij onderscheidene gelegenheden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zoo door leden als door Z. Exc. den minister van justitie gehouden. Men herinnere zich zoo veel adressen en artikels in de dagbladen medegedeeld. Men stelle zich het niet geringe getal brochures van den dag voor, onder anderen twee in dezen zomer te Groningen uitgekomen, van welke de eerste den schrijver van het artikel niet onbekend is gebleven, blijkens no. 404 van zijn blad, waar dat stukje zoo regt in den geest van *Jus et veritas* is beoordeeld! Men lette op dit een en ander, en oordeele, of de uitval: »dat »niemand het waagt, de deugdelijkheid der instelling »van de hoven in het openbaar te verdedigen," waarheid is of magtspreuk. Maar, er is meer. Die verdedigers wilden wel gaarne verder gaan, wanneer men hun de gelegenheid niet benam. Men ontwijkt immers op te geven, *waarin* het voordeel bestaat, dat de afschaffing der provinciale hoven opleveren zou voor de regtstudie en de regtsbedeeling. Eene ontwikkeling van dit zóó dikwerf herhaald, maar onbetoogd

gebleven, zeggen, zoude ons in staat stellen, óf om overtuigd te worden, óf om het noodige ter toelichting bij te brengen.

»Men heeft de voldoening, zegt de schrijver nog, »dat de regering en de overgroote meerderheid in de »Kamer met de leer van het *Weekblad* instemmen." Het is zoo; met verwondering en leedwezen moeten wij dit toestemmen; en hierbij komt ons voor den geest de waarschuwing van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, *om niet onberaden het snoeimes te gebruiken, en den staat in zijne levensbeginselen aan te tasten.* Maar men gaat nog verder, en durft zeggen, dat het grootste deel van het publiek ook mede instemt. Wij gelooven, dat het groote publiek nog niet weet, wat er gaande is, en de zaak niet doorziet, noch begrijpt; maar, wanneer dit eerlang anders wordt, stellen wij ons voor, dat ruim *een derde deel* der natie die doorgedreven *des*örganisatie niet zal beamen. »Het is een tweede strohalm, waaraan men »zich vastgrijpt, wanneer men beweert, dat de orga»nieke wet op het regtswezen als eene aanvulling der »grondwet is te beschouwen, en daarom meer is dan »eene gewone wet." Waar staat dit geschreven? vraagt men, en wij antwoorden: *in den aard der zaak.* Het geldt hier eene der belangrijkste aangelegenheden van den staat, en geen onderwerp betreft meer het hoofddoel van denzelven, *de algemeene regts-veiligheid*, en dit zoude gelijk staan met alle andere wetten, bij voorbeeld, met het tarief voor de in- en uitgaande regten? Wie hier geen groot onderscheid gevoelt en erkennen wil, dien durven wij, van onze zijde, het verwijt van eigenzinnigheid en stijfhoofdigheid toevoegen. Onvastheid der regterlijke instellingen bewijst zwakheid van den staat en wat zoude er ook van worden, wanneer de hoofdbepalingen gedurig worden veranderd? Zou de waarborg van eene onafhankelijke regterlijke magt niet eerlang geheel verloren zijn?

Het bestaan van den Hoogen Raad en eenige hoofdattributen van denzelven zijn bij de grondwet bepaald maar ook te deze is veel aangevuld bij de organieke wet. Dit is dan alles ook wankel, en het hoogste regtscollegie, dat bestaat, om eenheid en vastheid in de regtsbedeeling daar te stellen en te handhaven, is dan ook zoo waggelend, dat op niets kan worden gerekend! Het is, en men verlieze dit niet uit het oog, bij *speciale delegatie*, dat de daarstelling van de wet op het Nederlandsche regtswezen aan den gewonen wetgever is opgedragen, en zeker *niet met bedoeling*, dat de uitvoering dier commissie een vierde van eene eeuw zoude worden uitgesteld, en evenmin met toestemming, dat dezelve, eens uitgevoerd zijnde, aldra en gedurig weder zoude worden opgenomen en ten uitvoer gelegd. In de daad, men predikt op die wijze eene leer van *revolutie* en *destructie*, en de zoo even aangevoerde wijze waarschuwing van Z. Exc den minister van binnenlandsche zaken schijnt weinig indruk te hebben gemaakt, terwijl door de tooverkracht van het woord *bezuiniging* te velen worden verbijsterd en gebragt tot miskenning van de gewigtigste beginselen, zoo als het geval is met Z. Exc. den minister van justitie. Of was het *kortswijl*, wat wij, de onafhankelijkheid der regterlijke magt betreffende, alle dagen kunnen herlezen in Zr. Excs. circulaire van den 9den april 1842?

De schrijver van het artikel in het *Weekblad*, waartegen wij opkomen, eindigt deze keer met zijn medelijden te betuigen ten opzigte der raadsheeren, die zullen worden weggezonden. Wij bedanken den man voor zijne goedwilligheid, maar kunnen niet wel toestemmen, dat hier bloot eene *billijkheids*-vraag bestaat. Het komt ons zelfs twijfelachtig voor, of de Hooge Raad den eisch niet zoude moeten toewijzen, wanneer de staat door de afgedankte leden der hoven geactioneerd werd tot schadevergoeding wegens niet naleving zijner aangegane verbindtenissen. Dan, wij hopen, dat het zoo ver niet komen zal. De eerste Kamer der Staten-Generaal heeft nog niet lang geleden bewezen, den waarborg van de onafhankelijkheid der regterlijke magt op hoogen prijs te stellen, en zal zijnen medewerking tot *des*örganisatie wel niet verleenen.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *MARIA MARX*, Geb. *VAN DER BANK*.

ARNHEM, den 24sten September 1843.



De Notaris Mr. *W. H. TAAIJ*, te *Arnhem*, is van meening in twee openbare veilingen, die gehouden zullen worden in het Logement *de Haas*, te *Elburg*, op den 3den en 17den October 1843, des voormiddags ten tien ure, bij perceelen of ééne massa te verkoopen.

Het rentegevende, op vijf minuten afstands van de Stad *Elburg* en tevens in de nabijheid der Steden *Harderwijk*, *Kampen* en *Zwolle*, aan den Straatweg naar *Holland*, zeer aangenaam liggend LAND-GOED *PUTTEN*, bestaande uit een kapitaal en vrolijk HEEREN-HUIS, KOETS-HUIS en STALLING, SCHUURBERG, *twee* ARBEIDERS-WONINGEN, zeer fraaije met levend water doorsnedene WANDELINGEN, welig groeijende opgaande BOOMEN en HAKHOUT, vruchtbare BOUW- en WEILANDEN, alles aan en bij elkander volgens de Kadastrale opmeting groot ruim 20 Bunders.

Aanwijzing en inlichtingen over hetzelve zijn te bevragen bij de Heeren *BENTEN* en *SNABILIE*, te *Elburg*, terwijl de verkoops-voorwaarden zullen ter lezing liggen, gedurende 3 dagen voor de eerste veiling, in het voorschreven Logement en ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

BELANGRIJKE HOUTVERKOOP.



De Notaris *LE BRUN*, residerende te *Broekhuizen*, zal op Maandag den 23sten October 1843, ten 10 ure, 's ochtends, op verzoek van den Wel Edelen Heer *H. HERMANS*, Lid der Provinciale Staten van *Limburg*, op deszelfs Bouwhoeve, genaamd *het Ooijevaars-Nest*, te *Well*, Kanton *Gennep*, Provincie *Limburg*, ten meestbiedende op crediet verkoopen, een groot aantal zware BOOMEN, dienstig tot BALKEN, MOLENSTENDERS, ASSEN en verder TIMMERHOUT en bestaande uit:

I. 80 à 90 stuks schoone EIKEN, van 1 El 7 Palm tot 3 El 5 Palm omtrek, 7 Ellen tot 11 El 5 Palm lengte en 5 Palm 7 Duim tot 1 El 1 Palm beslag.

II. 15 à 20 dito ESSEN, van 1 El 7 Palm tot 2 El, 5 Palm en 8 Duim omtrek, 7 Ellen tot 11 Ellen 5 Palm lengte en 5 Palm 7 Duim tot 8 Palm 6 Duim beslag.

III. 20 à 25 dikke DENNEN-BOOMEN, van 1 El 7 Palm tot 2 El 3 Palm omtrek en van 13 tot 17 Ellen lengte.

Behalve het bijzonder schoon gewas dezer Boomen, biedt derzelver standplaats ten opzigte van het vervoer, den liefhebberen een aanmerkelijk voordeel aan, daar dezelve hoogstens 400 Ellen van *de Maas* verwijderd zijn en bij hoog water, vlootsgewijs gemakkelijk kunnen vervoerd worden.

Men zal zich vergaderen in de *Manniks-Weide*, op den Weg van *Well* naar *Bergen*, tegenover de Gemeente *Maashees*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van genoemden Notaris, zoomede bij den Notaris *MILLIARD*, te *Roermond* en bij den Heer verkooper te *Heel*.

§§§ De Notaris *VAN ITTERSUM*, zal, op Woensdag den 11den October 1843 en volgende dagen, telkens te beginnen des morgens ten 9 uren, door vertrek naar buitenlandsch, op den Huize *Rust en Genoegen* in het Dorp *Brummen*, op Erfhuiswijze verkoopen:

Eenen bijzonder netten en completen INBOEDEL, bestaande in nog genoegzaam nieuwe en naar den laatsten smaak gemaakte MAHONIJHOUTEN SECRETAIRES, CHIFFONIÈRES, THEE-, ETEN- en andere TAFELS, THEE-STOVEN, LEDIKANTEN, STOELEN, CANAPES, WASCH-TAFELS, PENDULES, eene schoone en welluidende PIANO, dikke *Fransche* SPIEGELS, KRISTAL-, GLAS- en AARDE-WERK, SCHILDERIJEN, MEUBELGORDIJNEN, TAPIJTEN, KARPETTEN, LOOPERS, KAGCHELS, HAARDEN; wijders welgevulde BEDDEN met TOEBEHOOREN, KOPER-, TIN-, en AARDE-WERK en wat ten dage der verkooping meerder zal worden te voorschijn gebragt.

Al de goederen zijn op den 10den October van des morgens 9 tot des namiddags ten 4 uren te bezigtigen.

NB. Bij den eigenaar dier Goederen worden tot den 1sten October toe *UIT DE HAND TE KOOP* aangeboden, eene schoone verzameling PHYSISCHE INSTRUMENTEN, bestaande in LUCHTPOMP, ELECTRISEER-MACHINE enz. en voorts eenige NATUURKUNDIGE RARITEITEN.

§§§ Op den 5den en 6den October 1843, des voormiddags ten 9 ure, zal, op het Kasteel, te *Op-Hemert*, bij *Tiel*, voor kontant geld worden verkocht:

Een deftige en zindelijke INBOEDEL, bestaande in sierlijke Mahonie- en andere houten MEUBELEN, PORCELEIN, SPIEGELS, PENDULE, zeldzame TAFEL- en THEE-SERVISEN, DAMAST- en ander TAFELGOED, MEUBEL-GORDIJNEN, LAMPEN, TAPIJTEN, MANGELS, PERSEN, KOPER, TIN en hetgeen verder tot zoodanigen Boedel behoort.

Zullende dezelve den 2den en 3den October vóór den verkoop te zien zijn.

††† Men is voornemens op Woensdag en Donderdag den 4den en 5den October 1843 telkens des voormiddags precies ten tien ure op den Huize *Parkeler* onder *Twello*, Erfhuiswijze te verkoopen, als:

Een span donkerbruine 7 jarige zeer makke MERRIE-PAARDEN zonder eenige gebreken benevens een dito SCHIMMEL-PAARD onder het Zadel en in het Tuig gedresseerd; een EZEL met extra fraai Wagentje en TUIG; eenige RIJTUIGEN; onderscheidene spannen beste TUIGEN, ZADELS en der STAL-TOEBEHOOREN. Voorts eenige allerb[...] Lakenvelsche dragtige en guste KOEBEESTEN drie stuks Lakenvelsche STERKEN en KALVER[...] benevens eenige VARKENS; allerlei MELK- BOU[...] en DEEL-GEREEDSCHAPPEN, BOEREN-WAGE[...] KARREN, PLOEGEN en EGDEN. — Een aa[...] fijne BLOEMEN met bijbehorende BROEIJER[...] 105 vimmen ROGGE en verscheidene perce[...] BRANDHOUT, wijders eenige wel geconser[...] MEUBELEN waaronder eene uitmuntende BRAN[...] KAST, en hetgeen er verder zal worden te voorsch[...] gebragt.

Alle welke goederen daags voor den verko[...] te bezien zullen zijn. Nadere Informatiën [...] te bekomen ten Kantore van den Notaris M[...] *P. P. EVERTS*, te *Twello*.

§§§ De Ondergeteekende, Directeur der ONDER[...]LINGE BRAND-WAARBORG-MAAT[...]SCHAPPIJEN, gevestigd te *Arnhem*, berig[...] hiermede aan de belanghebbenden, dat, na het ove[...]lijden van den Heer *HENDRIK CRAMER*[...] krachtens overeenkomst in der tijd, door dien He[...] met den Ondergeteekende gesloten, het beheer [...] deze Maatschappijen uitsluitend op den Ondergete[...]kende is overgegaan.

Arnhem, 17 September 1843.

G. ANDRÉ DE LA PORTE.

††† Bij acten van den 31sten Julij 1843, [...] door den Hoog Edel Gestrengen Heer *PAU[...]LUS CORNELIS DE BOSSON*, gepen[...]sioneerd Majoor, Ridder van het Legioen van Eer[...] wonende te *Arnhem*, voor den Edel Achtbaren [...] kanton-regter, eerst kanton ter dier stede, handli[...]ting verleend aan zijnen minder-jarigen zoon *IZAA[...] HERMANUS PAULUS DE BOSSON*, zonder beroe[...] wonende te *Arnhem*, met toekenning aan denzelve[...] van de bevoegdheid en de regten tot het drijven eene[...] FABRIEK IN WATTEN met aankleve van dien e[...] zulks in den uitgebreidsten zin.

Te Deventer is te bekomen.

Beste STOCKHOLINER TEER	ad	*f* 120	per Last	
» ARCHANGEL	dito	»	» 112	» »
» PIK	dito	»	» 10	» 100

Nederlandsche Ponden.

NB. De Teer wordt niet minder dan per Last van 13 Tonnen afgeleverd en de Pik per 100 Nederlandsche Ponden in vaatjes van 10 Nederlandsche Ponden.

Te bevragen bevragen bij den Heer *H. J. OLDENKAMP*.

††† Eene florisante solide FABRIEK, met o[...] zonder AANHOORIGHEDEN, tevens met h[...] Drijven des LANDBOUWS annex, wordt t[...] platte lande; door buitengewone omstandigheden *TER KOOP AANGEBODEN*.

Adres bij den Boekhandelaar *F. C. OEFEED[...]MAN*, *franco* onder Letter A. B. te *Zutphen*.

*** ENGELSCHE PRACHTWERKEN, voor *aanzienlijk verminderde* prijzen, verkrijgbaar bij *G. VAN ELDIK THIEME*, te *Arnhem*.

Lord Byron's poetical Works; splendid edition, illustrated by Finden's, 135 landscape and portrait illustrations 8 vols. . . . . . *f* 68.[...]

The Thousand and one Nights, translated by *E. W. LANE*; illustrated by *MANY*, hunderd engravings o[...] wood. 3 vol. . . . . . *f* [...]

G. Moir Bussey, collection of Fables, illustrated [...] *GRONOILLE* . . . . . *f* 6.9[...]

Milton's Paradise lost, with variorum notes, by *JAMES PRENDEVILLE*, ... *f* 3.9[...]

Seymour's Humorous Sketches, comprising eighty [...] caricature etchings. Illustrated in prose and verse by [...] *CROWQUIL*, ... *f* 11,[...]

Richardson, A treatise on the warming and ventilati[...] of tuildings, ... *f* [...]

Lindley, The Ladies' Botany. With numerous wo[...]cuts . . . . . *f* 7.[...]

Walker's critical pronouncing dictionnary . . *f* 6.[...]

Wightwick, The Palace of architecture . . *f* 16.[...]

Webster's dictionnary of the English language. 2 v[...] in 4°. . . . . . *f* [...]

George Don, A general history of the dichlamyde[...] plants. 4 vols. in 4°. . . . . . *f* [...]

Collection of Pictures of Coesvelt . . . . . *f* [...]

Goodwin, Domestic architecture, being a series of de[...]signs for Buildings. 2 vols. in 4°. . . . . . *f* [...]

Chamberlaine's royal collection of Arawings, or origi[...] designs of the most celebrated masters of the Bologne[...] Romane, Florentine and Venetian Schools . . *f* 68.[...]

Benevens nog verscheidene andere werken, zoo in de [...]derduitsche als in de Fransche en Duitsche Talen.

Er is bij denzelfden Boekhandelaar gelegenheid tegen [...] Januarij 1844, tot het plaatsen van een' LEERLING, [...] beneden de 15 jaren oud en van de Protestantsche G[...]dienst. *Brieven franco.*

VOORSTELLEN
TOT
DOELMATIGE BEZUINIGING
IN HET NEDERLANDSCHE LEGER, ENZ.
DOOR EEN'
SEDERT 1814 IN HETZELVE DIENEND'
SOLDAAT.

Deze belangrijke brochure is bij *C. A. VIEWE[...]*, *Nijmegen*, van de pers gekomen, en algemeen verkrijg[...]gesteld. De prijs is 60 Cent.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdr[...]